

ÚTMUTATÓ SZAKMAI GYAKORLATOKHOZ PSZICHOPEDAGÓGIA SZAK

Gyógypedagógia alapképzési szak

Pszichopedagógia szakirány

Inkluzív nevelés szakiránybővítő specializáció

2025

Készítette: Dr. Podlovics Éva szakfelelős (Dr. Erdei Róbert munkája nyomán)

Tartalom

Általános alapelvek.....	3
Általános tudnivalók.....	3
Gyakorlati jellegű tárgyak a képzés során	3
A gyakorlatok célja	4
A gyakorlatokra vonatkozó viselkedési normák	4
A hallgatók feladatai	5
A gyakorlatvezetők feladatai	5
Mellékletek	6

Általános alapelvek

A gyógypedagógia szakon a képzés két alapvető pilléren nyugszik, a hallgatók elméleti és gyakorlati képzésén. Ennek megfelelően szükséges, hogy a szak hallgatói gyakorlati munkát végző helyszíneken is jelen legyenek a képzés során. A gyakorlatokra vonatkozó útmutató segítséget nyújt számukra abban, hogy milyen elvárásoknak kell megfelelniük a gyakorlatok során.

Általános tudnivalók

A szakmai gyakorlaton részt vevő hallgatók olyan intézményekbe látogatnak, ahol betekintést nyerhetnek a gyógypedagógiai munka gyakorlati részébe. Ez gyakorlatvezető pedagógusok (a gyakorlóléhelyek mentorai vagy az egyetem oktatói). A gyakorlati elemeket tartalmazó tárgyak követelményeit és feladatait az egyes tantárgyleírások és tantárgyi tematikák tartalmazzák, ezeket jelen útmutatóban is elhelyeztük. A szakmai gyakorlati tárgyak oktatása a gyakorlatvezető pedagógusok és az egyetem oktatói szoros együttműködésében valósul meg. Emiatt elképzelhető, hogy a gyakorlati jellegű képzés elméleti oktatással is párosul. Ilyen esetekben a hallgatónak mind a gyakorlatra, mind az elméletre vonatkozó feladatokat és követelményeket teljesíteniük kell.

Gyakorlati tárgyak a képzés során

Gyógypedagógiai szociológia – szociális támogató rendszer

Koragyermekkorai intervenció

Pszichopedagógiai intézményi gyakorlat

Az inkluzív nevelés pedagógiája-pszichológiája, pedagógiai intézményi gyakorlat

Resztoratív konfliktuskezelés – mediációs elemek elmélete és gyakorlata

Pszichopedagógiai összefüggő szakmai gyakorlat

Szakmai reflexió – Pszichopedagógia szakirány

Inkluzív nevelés összefüggő szakmai gyakorlat

Szakmai reflexió – Inkluzív nevelés

Az egyes tárgyakra vonatkozóan a gyakorlati helyszínek eltérőek lehetnek. Szintén eltérnek egymástól a tárgyak gyakorlatra vonatkozó óraszámai és a hallgatókkal szemben támasztott követelmények. Ezekről a hallgatók a tantárgyleírásokból és a tárgyak oktatóitól tájékozódhatnak.

A gyakorlatok célja

A gyakorlati tárgyak célja a hallgatók felkészítése a pszichopedagógusi tevékenység végzésére. Ennek érdekében olyan intézményekben tesznek látogatást és végeznek bizonyos feladatokat, amelyek választott szakjuk szempontjából relevánsak. A hallgatók által megfigyelt és felügyelet mellett végzett tevékenységek hasonlóak vagy azonosak azokkal, amelyeket a diplomájuk megszerzése után önállóan is végezniük kell.

A gyakorlatokra vonatkozó viselkedési normák

A gyakorlati helyszínek fő funkciója nem a hallgatók fogadása. Olyan intézményekbe mennek a hallgatók gyakorlatra, ahol szakmai munka folyik. Jelenlétükkel ezt nem zavarhatják. Ennek érdekében bizonyos szabályokat szükséges betartaniuk. A hallgatók kötelessége az intézmény házirendjéről és működési szabályairól tájékozódni, illetve azokat betartani. A hallgatók az intézményben folyó munkát nem zavarhatják, ennek megfelelően csak és kizárólag oda léphetnek be, olyan tevékenységeket végezhetnek, amelyekre a gyakorlatvezetőtől engedélyt kapnak. Az intézmények dokumentumai és esetlegesen az ellátottak dokumentumai csak a gyakorlatvezető és az intézmény vezetőjének engedélyével tekinthetők meg. A hallgatókra is vonatkozik a titoktartási kötelezettség, így minden tudomásukra jutott információ megőrzésére. Amennyiben a gyakorlat teljesítésére vonatkozóan szükséges valamilyen információ felhasználása, a hallgatók ezt kizárólag személyes azonosításra nem alkalmas módon tehetik meg. A gyakorlati helyszínek munkája zavartalanságának biztosítása érdekében fontos, hogy a hallgatók pontosan érkezzenek. Amennyiben megjelenésük akadályba ütközik, erről kötelesek 4 minél hamarabb tájékoztatni a gyakorlatot vezető oktatót. A gyakorlati helyszíneken nem szabad lázas állapotban, betegen megjelenni. A gyakorlatot vezető oktatónak joga van a nem megfelelő viselkedésű vagy megjelenésű hallgató gyakorlaton való részvételének tiltására.

A hallgatók feladatai

A hallgatók feladata, hogy minden egyes, a tantárgyi tematikában rögzített feladatot és minden olyan feladatot, amivel a gyakorlatot vezető oktató megbízza őket, megadott határidőre és az elvárható legmagasabb színvonalon teljesítsenek, elkészítsenek.

A gyakorlat teljesítésének követelményei között jellemzően valamilyen szakmai dokumentáció elkészítése fordul elő. Ennek követelményeiről a gyakorlatot vezető oktató nyújt tájékoztatást, ami magába foglalja az elkészítés módját, leadásának feltételeit is.

A gyakorlatvezetők feladatai

A gyakorlatot vezető oktatók, mentorok ellenőrzik a hallgatók jelenlétét a gyakorlati alkalmakon az általuk meghatározott módon. Nyilvántartják a hiányzást, illetve döntési joggal bírnak arra vonatkozóan, hogy a hallgató teljesítette-e a féléves követelményeket. Amennyiben ez nem történik meg, a félévi aláírást megtagadhatják. A gyakorlatvezetők adnak tájékoztatást a hallgatók által elvégzendő feladatokról, azokhoz kapcsolódó határidőkről. Ellenőrzik a feladatok teljesítését, értékelik azok végrehajtását. Tájékoztatják a hallgatókat az intézmények működési rendjéről, az elvárt viselkedési szabályokról.

Mellékletek

1. sz. Melléklet: Gyógypedagógiai szociológia – szociális támogató rendszer
2. sz. Melléklet: Koragyermekkorai intervenció
3. sz. Melléklet: Pszichopedagógiai intézményi gyakorlat
4. sz. Melléklet: Inkluzív nevelés pedagógiája, pszichológiája, pedagógiai intézményi gyakorlat
5. sz. Melléklet: Resztoratív konfliktuskezelés – mediációs elemek elmélete és gyakorlata
6. sz. Melléklet: Pszichopedagógiai összefüggő szakmai gyakorlat
7. sz. Melléklet: Szakmai reflexió – Pszichopedagógia szakirány
8. sz. Melléklet: Inkluzív nevelés összefüggő szakmai gyakorlat
9. sz. Melléklet: Szakmai reflexió – Inkluzív nevelés

Tantárgyleírás

Tantárgy neve:	Gyógypedagógiai szociológia - szociális támogató rendszer
Tárgyfelelős:	Dr. Lakatos Péter
Tantárgy oktatója:	Dr. Lakatos Péter
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	Megismertetni a hallgatókat a gyógypedagógia szociális, társadalmi megközelítésével. A gyógypedagógiai szükséglet vagy „fogyatékoság” nem egyszerűen fizikális tény, hanem nagymértékben függ a társadalmi környezet megítélésétől. Maga a fogyatékoság megközelítése – és ennek tükrében megnevezése is – térben és időben változó, javarészt társadalmi konstrukció. A tantárgy célja rávilágítani a fogyatékosággal élők társadalmi helyzetére: Különálló társadalmi csoportnak tekinthetők-e a fogyatékosággal élők? Mi a szerepük a mai magyar társadalom szerkezetében? Szociális jellemzőik miben különböznek, és miben egyeznek egészséges kortársaiktól?
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	- A gyógypedagógia, mint társadalomtudomány - Történelmi és térbeni kitekintés: A gyógypedagógia társadalmi gyökerei és alternatív tudományok - Fogyatékoság, disability, client, empowerment: változó megközelítések - A fogyatékoság, mint társadalmi kategória - Fogyatékoság és társadalmi struktúra, fogyatékos szerep és a fogyatékos személyek életmódja. - Az egészség és a szociális háttér összefüggései. Szociális esélyteremtés a gyógypedagógia segítségével - Fogyatékoság és életmód - Az életmód eltérései a különböző településtípusok esetében - A fogyatékosügy néhány politikai aspektusa

	- Hospitálások a fogyatékos személyekkel is foglalkozó szociális intézményekben. (Felnőtt fogyatékosok intézményei) Nemzetközi kitekintés: Európai jogok és jó gyakorlatok, UN Convention
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A tantárgy elmélyíti a hallgatók szociális érzékenységét és elősegíti kritikus gondolkodásukat. Elméleti és gyakorlati ismereteik bővítésén keresztül felkészíti a hallgatókat a gyógypedagógia társadalmi keretbe foglalt megközelítéséhez.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	• Bánfalvy Csaba (2014): Gyógypedagógiai szociológia. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest • Bánfalvy Csaba (2000): Fogyatékoság és szociális hátrány. In Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek (pp. 81-115). BGGYTF, Budapest. • Hernádi Ilona (szerk.)(2015): A felelet kérdései közt. A fogyatékoságtudomány Magyarországon. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest • Könczei György (szerk.)(2009): A súlyos és halmozott fogyatékosággal élők helyzete Magyarországon. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	• Regényi Enikő– Cserti-Szauer Csilla– Szabó Ákosné (2019): A felnőttkor, belépés a munka világába, életkörülmények, életvezetés. In Mesterházi Zsuzsa-Szekeres Ágota (szerk.): A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. (pp.495-511). ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. • Mayer József – Köpatakiné Mészáros Mária (szerk.)(2011): Szavak és tettek. Sajátos nevelési igényű tanulók a közoktatásban a 21. század első évtizedében Magyarországon. Oktatási és Fejlesztő Intézet, Budapest.

	Berényi Eszter–Erőss Gábor–Neumann Eszter (szerk.)(2013): Tudás és politika. A közpolitika-alkotás gyakorlata. L'Harmattan, Budapest	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra:	Gyakorlati óra óraszám: 10
Az alkalmazott oktatási módszerek:	1. esettanulmány 2. (hallgatói) kiselőadás 3. kooperatív technikák 4. magyarázat 5. megbeszélés 6. modellezés 7. problémaalapú tanulás 8. projektmunka	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy százalékhatárok – érdemjegy: – 50%-2, 65%-3, 80%-4, 90%-5	
Az értékelés kritériuma:	aláírás megszerzésének feltételei az előadásokon való részvétel + projekt munka elkészítése	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők	a) tudása - Ismeri a fogyatékosügy, a gyógypedagógia és a gyógypedagógiához kapcsolódó határtudományok fogyatékos, sérült, akadályozott személyekre vonatkozó történeti elemeit, alapvető társadalmi folyamatait, legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és problémamegoldási módszereit. - Ismeri a fogyatékossgal élő személyekkel kapcsolatos alapvető specifikus kutatómódszertani kérdéseket, módszereket és kutatásetikai alapelveket. - Ismeri a személyiségfejlődési, viselkedésbeli, érzelmi problémákkal küzdő népességszoptokhoz kapcsolódó bánásmódot, az ellátás hazai módszereit és gyakorlatát, rálátása van külföldi jó gyakorlatokra. b) képességei	

	- Alapvető kutatómódszertani ismereteit az adott fogyatékosági csoportnak megfelelően adaptív módon alkalmazza, felismeri, hogy az adott fogyatékosági csoportnak és kutatási témának megfelelően milyen kutatási módszert célszerű alkalmazni. Lehetőség szerint inkluzív kutatómódszertani eljárásokra törekszik. - Tudományos igényű szakszövegeket a saját szakterületén legalább egy idegen nyelven is önállóan olvas, a fogyatékoságügy és gyógypedagógia alapvető szakirodalmait megérti, szakszerűen reflektál rájuk, és képes azokat használni egy tudományos dolgozat megírásához a megfelelő hivatkozásokkal. - Felismeri egy módszer tudományos megalapozottságának meglétét vagy hiányát. c) attitűdje - A fogyatékos emberekkel kapcsolatos társadalmi és történeti folyamatokat, megközelítéseket összefüggéseiben látja, ezeken keresztül reflektál a jelen problémáira, ezekről megalapozott szakmai véleményt formál, és kulturált vitát folytat. - A fogyatékos emberekkel kapcsolatos társadalmi és történeti folyamatokat, megközelítéseket, intézményi és szolgáltatásbeli formákat nyitottan és kritikusan szemléli, részt vállal a gyógypedagógiával és fogyatékoságüggyel kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben. - Fogyatékos személyekkel kapcsolatos kutatásai során teljes mértékben törekszik a fogyatékosággal kapcsolatos etikai problémák figyelembe vételére. d) autonómiája és felelőssége - Tudatosan képviseli a gyógypedagógia és határtudományai, társtudományai módszertani kultúráját. Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre
--	--

Tantárgyleírás

Tantárgy neve:	Koragyermekkori intervenció
Tárgyfelelős:	Dr. Podlovics Éva Livia
Tantárgy oktatója:	Dr. Podlovics Éva Livia, Kopasz Gáborné
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A kurzus célja, hogy a hallgatók a koragyermekkori pszichomotoros fejlődés és az abban észlelt zavarok felismerésében rendszerszemléletre alapozott ismeretekre tegyenek szert. Legyenek ismereteik a sérülésekről, azok specifikus jellemzőiről. Nyerjenek betekintést a komplex korai fejlesztésben alkalmazott különböző mozgásterápiás és egyéb fejlesztő módszerek és eszközök alkalmazásába, és a korai diagnosztikus eljárásokba. Készüljenek fel a sérült kisgyermeket nevelő családok segítésére. Legyenek tájékozottak a lehetséges „gyermekutak” tekintetében, mind az egészségügy, mind a közoktatás rendszerében. A hallgatók ismerjék fel az ágazatok közötti együttműködés fontosságát, a koragyermekkori segítségnyújtás érdekében.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	1-5 órában: - A koragyermekkori intervenció alapfogalmai - A korai fejlesztés történeti áttekintése - Az ép fejlődésmenet megismerése és az átlagtól eltérő fejlődés jellemzőinek megismerése 0-3 (-7) éves korú gyermekeknél - Az ellátottak köre, rizikófaktorok - A korai felismerés és a fejlődési prognózis, fejlesztési lehetőségek, terápiák, eszközök - „Gyermekút”- tovább küldési lehetőségek a felismerés után. Szakmaközi együttműködés szerepe az egészségügy, a köznevelés és a szociális ágazat rendszere. - Családok segítése
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	6-10 órában a gyakorlati helyszínen. A megismerés módszerei: pedagógiai megfigyelés, dokumentum-elemzés és interjú
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	1, Kereki Judit (szerk.): Kliensút Kalauz, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. 2015. Budapest ISBN 978-963-9795-73-0 2, Kereki Judit: A koragyermekkori intervenció rendszere utak és kapcsolódások. In: Gyermeknevelés, 2015, 3. évf. 2. sz., 55-76., https://epa.oszk.hu/02400/02411/00006/pdf/ 3, Gyírkis Ágnes, Kereki Judit, Komlósi Veronika, Rózsáné Czigány Enikő (2018): Felismerés és támogatás – a kora gyermekkori intervencióról. Módszertani kézikönyv, Budapest, Családbarát Magyarország Központ (2018). ISBN: 9786158119111 (ISBN: 9786158119111 Teljes dokumentum)
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása	1, Kereki Judit-Szvatkó Anna (2015): A koragyermekkori intervenció, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás, korai

bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	fejlesztés, oktatás és gondozás szakszolgálati protokollja, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. 2015. Budapest ISBN 978-963-9795-71-6, A koragyermekkor intervenció, valamint a ... 2, Czeizel Barbara (2009): A koragyermekkor intervenció múltja, jelene és remélt jövője, https://www.koraifejleszto.hu/czeizel-barbara/	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: 1-5 óra	Gyakorlati óra óraszám: 6-10 óra
Az alkalmazott oktatási módszerek:	9. tanári előadás, magyarázat, megbeszélés, problémaalapú tanulás, számítógéppel támogatott tanulás, szemléltetés 10. részvétel valamelyik szerződéses partnerünk (Pedagógiai Szakszolgálat) koragyermekkor fejlesztő központjában 11. tanácsadás, mentorálás, csoportos feladatmegoldás 12. tapasztalati tanulás, dokumentumelemzés	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy A mérés módja: folyamatos, formatív értékelés, visszajelzéssel. Majd összegző értékelés. értékelési szempontok szerinti	
Az értékelés kritériuma:	aláírás megszerzésének feltételei: - elméleti bevezetés alkalmán (1-5 óra) részvétel, - részvétel a gyakorlati helyszínen (6-10 óra) - a gyermekfigyelés hospitálási naplójának elkészítése megadott szempontok szerint	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők (nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük).	A hallgató rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos - pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, társadalomtudományi - és módszertani ismeretekkel. - Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Ismeri a családközpontú kora gyermekkor intervenció intézményrendszerét, lehetőségeit, feladatait, módszereit. - Ismeri a pedagógiai tervezés szintjeit, a közöttük lévő összefüggéseket, és tájékozott a kisgyermeknevelés tervezésének elméleti és módszertani kérdéseiben. - Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi háttérét, az intézményes	

	kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket. - Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat, korszerű gondozástani ismeretekkel rendelkezik, tisztában van az egészséges életmód kialakítását megalapozó eljárásokkal. - Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik. Felkészült a korosztály fejlődésének nyomon követésére alkalmas eszközöket és módszereket illetően. - Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket. - Ismeri a kisgyermekkorai tanulás jellemzőit, tisztában van a játéknak, mint a kisgyermek legfontosabb tevékenységének, és mint a tanulás legfontosabb színterének a fejlődésben betöltött szerepével. Az alábbi szintereken pszichopedagógiai ellátást, tevékenységet végez: korai fejlesztés
--	---

3. sz. Melléklet

Tantárgyleírás (THE_00509_L_3_G)

Tantárgy neve:	Pszichopedagógiai intézményi gyakorlat
Tárgyfelelős:	Dr. Podlovics Éva Livia
Tantárgy oktatója:	Dr. Podlovics Éva Livia
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A tantárgy célja, hogy a gyógypedagógus hallgatók betekintést nyerjenek a köznevelési rendszerben (EGYMI-k, s rajtuk keresztül az általános vagy középiskola vagy, pedagógiai szakszolgálat) folyó tanítási-tanulási/diagnosztika-fejlesztési folyamatba, hogy megfigyeljék az alkalmazott oktatási-nevelési/diagnosztikai-terápiás módszereket, habilitációs- rehabilitációs fejlesztési lehetőségeket, pedagógiai eljárásokat. A gyakorlat során tapasztalatokat szereznek, és elmélyítik ismereteiket a képességfejlesztés folyamatáról, kiemelten a tanórai differenciálás lehetőségeiről, formáiról és a specifikus fejlesztés lehetőségeiről. Törekednek ezek tudatos beépítésére a tanítási-

	tanulási/fejlesztési folyamatba. Tanulmányozzák az EGYMI/iskola/pedagógiai szakszolgálati működés tanulókra vonatkozó dokumentumait (szakértői javaslat, egyéni fejlesztési terv, egyéni haladási napló, NAT2020).
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	- a gyakorló intézmény helyi szervezeti (szakmai alapidokumentumok, szervezeti és működési szabályzat, házirend) valamint pedagógiai dokumentumainak megismerése és elemzése; - a tanulócsoportha/fejlesztésre járó gyermekek pedagógiai dokumentációjának áttekintése; - szakértői vélemények és javaslatok értelmezése - bemutató foglalkozások megfigyelése, elemzése (a gyakorlatvezető gyógypedagógus kompetenciái és tevékenysége, a nevelőmunkát segítő szakemberek kompetenciái és tevékenysége, együttműködés formái, differenciált csoportmunka, a tanulók egyéni sajátosságai); - gyógypedagógiai vélemény készítése egy tanulóról/iskolás korú gyermekről; 3 önálló tanítási/fejlesztési óra részletes tervezése, szervezése, vezetése az ehhez szükséges óratervezet, szemléltető és fejlesztő eszközök elkészítése; - közreműködés a foglalkozáson és a foglalkozások szünetében adódó gondozási teendőkben; - a foglalkozási tervezetek és a megtartott foglalkozások szóbeli elemzése, reflektálás és önértékelés; - gyakorlat folyamatos dokumentálása, portfólió készítése – FELTÖLTÉS AZ E-LEARNING FELÜLETRE
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	1, Máténé Homoki Tünde (2013) Gyógypedagógiai gyakorlatok. „Mentor(h)áló 2.0 program” TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008 projekt. http://www.jgyph.hu/mentorhalo/tananyag/Gygyppedaggia_i_gyakorlatok_kziknyve/index.html 2, Dékány és Mohai (2012): Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek, tanulók komplex vizsgálatának diagnosztikus proto- kollja – Specifikus tanulási zavarok (írott nyelvhasználat zavarai, diszkalkulia) http://paks.tmps.hu/userfiles/files/diagnosztikai_kezikonyv_9fejezet.pdf 3, Mesterházi Zsuzsa és Szekeres Ágota (szerk.)(2019): A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése; Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar Budapest. ISBN 978-963-7155-70-3 4, 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300015.emm

A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	• Mohai (2009): A diagnosztika szerepe a sikeres fejlesztésben. http://epa.oszk.hu/03000/03047/00047/pdf/EPA03047_gyosze_2009_5_331-342.pdf • Csákvári és Süvegesné Rudán (2007): Inkluzív nevelés. Útmutató a pszichés fejlődés zavaaraival küzdő gyermekek, tanulók együttneveléséhez. Dokumentációs útmutató. http://files.szello.webnode.hu/200000042-671d068184/7_psziches_akadalyozott.pdf • Csákvári, Darvasi és Demeter (2008): Inkluzív nevelés. Sérülésspecifikus eszköztár a pszichés fejlődés zavaaraival küzdő gyermekek, tanulók együttneveléséhez. http://www.kooperativ.hu/idegen_nyelv/sni-tanari-segedanyagok/sni-eszkozok/eszkoz_psziches.pdf • A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei. https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám:	Gyakorlati óra óraszám: 10 óra
Az alkalmazott oktatási módszerek:	mentorálás, megfigyelés, dokumentumelemzés, megbeszélés, kiscsoportos munka, reflexió és önértékelés, portfólió készítése	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy a portfólió tartalma: intézményi dokumentumok rövid, egyoldalas összefoglalása; egy szakértői vélemény összefoglalása saját szavakkal (max 1. oldal); hospitálási napló készítése a megfigyelt (3 óráról), 1 önálló tanítási/fejlesztési óra részletes tervezete, a hozzá tartozó önreflexió, jelenlét igazolása az intézménytől. A mérés módja: folyamatos, formatív értékelés, visszajelzéssel. Majd összegző értékelés. 50%- elégséges 65%- közepes 80% - jó 90% - jeles	
Az értékelés kritériuma:	aláírás megszerzésének feltételei: a portfólió részeinek elkészítése, feltöltése az elektronikus felületre	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a	• A hallgató megismeri a komplex gyógypedagógiai diagnosztika, nevelés, oktatás, fejlesztés, terápia és rehabilitáció módszereit, gyakorlatát, valamint az integrált, inkluzív nevelés elméletét és eljárásait, azok alkalmazásának és továbbfejlesztésének lehetőségeit az adott intézményben. A gyakorlatban is megismeri a működési protokollt, kezdve a fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok hátterében álló kórélettani folyamatokkal. Rendelkezik a fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatos pszichológiai és pszichodiagnosztikai ismeretekkel, tisztában van a	

tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők <i>(nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük)</i>.	fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok háttérében álló pszichológiai folyamatokkal. • Ismeri a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciók és művészetterápiás módszereket és a saját kompetencia szintjén tudja alkalmazni azokat. • Ismeri a fogyatékosággal élő személyek, csoportok és környezetük megismerésére alkalmas felmérés, diagnosztika területeit, formális és informális eljárásait, és a diagnosztikán alapuló gyógypedagógiai tervezés különböző szintjeit, ezek összefüggéseit és szervezeti beágyazottságát. Alapvető ismeretei vannak a fogyatékos személyek fejlődési sajátosságainak és tanulási folyamatainak törvényszerűségeiről, jellemzőiről. Tisztában van a fogyatékos személyek (gyógy)pedagógiájának nevelési, oktatási, fejlesztési, rehabilitációs céljaival, tartalmaival, a folyamatok összefüggéseivel, a folyamatba vonható digitális eszközök használatával. Saját szakterületén belül képes értelmezni a fogyatékoságokkal kapcsolatos orvosi és pszichológiai diagnózisokat és vizsgálati eredményeket. Előbbi diagnózisokat képes célorientáltan tevékenysége végzése érdekében alkalmazni. A fogyatékos személy szükségleteit, képességeit és igényeit figyelembe véve a kompenzációs lehetőségeket és életminőséget támogató, komplex gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós, habilitációs és rehabilitációs tevékenységet végez a fogyatékos személyeket ellátó intézmény- és szolgáltató-rendszerekben. • Attitűdje nyitott az innovatív gyógypedagógiai elképzelések és megoldások megismerésére, törekszik a bizonyítékalapú módszerek alkalmazására, a sokoldalú megközelítések mérlegelésére képes. Team-munkában dolgozik. • A szakirányának megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban önállóan és felelősséggel látja el az általános iskola 1-6. évfolyamán a nevelési és valamennyi műveltségi területhez tartozó oktatási feladatokat, 6-12. évfolyamon segíti a többségi pedagógus tanulástámogatását és a problémás viselkedés kezelését. • Az ambuláns gondozást, fejlesztést végző intézményekben: egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltatás, illetve az integrált, inkluzív nevelést-oktatást végző köznevelési intézményekben a sajátos nevelési igényű, illetve a gyógypedagógiai segítséget igénylő gyermekek, tanulók, felnőttek körében a szakirányának, szakirányainak megfelelő területen, területeken egyéni fejlesztési, habilitációs-rehabilitációs feladatokat lát el. • Tudatosan képviseli a gyógypedagógia és határtudományai, társtudományai módszertani kultúráját. • A partnerekkel előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer teremt, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál.
--	---

	• Munkáját teamben végezi, szakmai műhelyekben aktívan vesz részt.
--	--

4. sz. Melléklet

Tantárgyleírás

Tantárgy neve:	Az inkluzív nevelés pedagógiája - pszichológiája, pedagógiai intézményi gyakorlat
Tárgyfelelős:	Dr. Tisljár Roland
Tantárgy oktatója:	Kopasz Gáborné, Dr. Lakatos Péter
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A kurzus célja, hogy a hallgatók a pszichopedagógia szakirány követelményeihez igazodva rendszerszemléletben ismerjék meg az inkluzív nevelés pedagógiai és pszichológiai alapjait. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók felismerjék a tanulási, érzelmi és viselkedési problémákkal élő gyermekek, tanulók szükségleteit és az inkluzív szemlélet mentén legyenek képesek szakmailag megalapozott beavatkozásokat, fejlesztési terveket megvalósítani. A kurzus támogatja a befogadó attitűd kialakítását, az együttműködési készségek fejlesztését és a szakmaközi team-munkában való részvétel kompetenciáját.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A speciális nevelést igénylő, sérült gyermek a családban Az inklúzió elméleti alapjai, jogi és pedagógiai vonatkozások Speciális nevelési szükséglet és sajátos nevelési igény (SNI, BTMN, HH, HHH, kiemelten tehetséges tanulók) Tanulási, érzelmi és viselkedészavarok pszichopedagógiai értelmezése Intézményes együttműködések, kompetenciahatárok Integrált nevelés – oktatás, inklúzió. Együttnevelési modellek. Inkluzív intézményi kultúra ismérvei, inklúziós index
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	Hospitalás inkluzív pedagógiai gyakorlatot folytató intézményben (10 óra) Szakértői vélemények és egyéni fejlesztési terv elemzése és készítése Team-munka gyakorlat, esetmegbeszélés, reflektív értékelés Intézményi dokumentumok elemzése inkluzív szemlélet mentén (házirend, pedagógiai program stb.)

	Befogadó attitűd fejlesztés, interprofesszionális együttműködés	
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Kapcsákné Németi Ilona (2008): <i>Adaptációs kézikönyv – Gyakorlati útmutató integráló pedagógusoknak.</i> Educatio Kft. Elérhető: https://tanitonline.hu/uploads/655/adaptacios_kezikonyv.pdf K. Nagy Emese (szerk.) (2017): <i>KIP – Munka heterogén csoportban.</i> Miskolci Egyetem Kiadó. ISBN: 978-615-5626-15-9. Elérhető: https://kipkozpont.unimiskolc.hu/content/cont_57077254534252.71481005/kip-konyv.pdf Tony Booth & Mel Ainscow (2014): <i>Inklúziós index – A tanulás és részvétel támogatása az iskolában.</i> Harmadik bővített kiadás. Elérhető: https://miskolcegymi.hu/wp-content/uploads/2017/03/inkluzios_index.pdf 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet. (2012). <i>A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.</i> Magyar Közlöny. https://njt.hu/jogszabaly/2012-32-20-5H	
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Schiffer, Cs., & Szekeres, Á. (2013). <i>Az integratív pedagógia neveléstudományi alapjai.</i> ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar. Csányi, Y. (2007). Integráció és inklúzió: Nemzetközi és hazai körkép. In J. Girasek (Szerk.), <i>Inkluzív nevelés – A tanulók hatékony megismerése. Kézikönyv a pedagógusképző intézmények részére</i> (pp. 138–163). Sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógustovábbképzési Kht. Szerencsés, H. (szerk.). (2008). <i>Útravaló implementációs kézikönyv.</i> Budapest: Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság. Elérhető: https://www.kooperativ.hu/idegen_nyelv/sni-tanari-segedanyagok/sni-kezikonyvek/utravalo_implementacios.pdf	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: 10 óra	Gyakorlati óra óraszám: 10 óra
Az alkalmazott oktatási módszerek:	Az elméleti órákon elsősorban előadás, megbeszélés és esetelemzés útján történik az ismeretátadás, amely során a hallgatók megismerik az inkluzív pedagógia elméleti hátterét, kulcsfogalmait és a hazai és nemzetközi gyakorlatokat. A gyakorlati rész külső intézményi helyszíneken valósul meg, ahol a hallgatók hospitálnak, majd az ott szerzett tapasztalataikat naplójukban rögzítik. A gyakorlati képzés során egyéni feladatokat végeznek, beszámolót készítenek, valamint aktívan együttműködnek az inkluzív gyakorlatot folytató pedagógusokkal és más szakemberekkel. A kurzus során lehetőség nyílik a pedagógiai dokumentumok elemzésére és a tapasztalatok reflektív	

	feldolgozására is, amely elősegíti a befogadó szemléletmód és a szakmai önreflexió fejlődését.
Az értékelés módja:	A számonkérés módja: aláírás + gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó mód: beadandó dolgozat és/vagy írásbeli vizsga, hospitálási napló, beszámoló készítése A kurzus teljesítésének a feltételei, értékelés: Az előadások látogatása kötelező. „Orvosi igazolás alapján tanegységenként a tanegység heti összes tanóraszámának, az adott félévben felvett összes tanegységre nézve pedig a tanegységek összes heti tanóra-számának háromszorosa fogadható el igazolt hiányzásként.” (THE, TVSz, 35.§ 6.) Folyamatos formális és összegző értékelés során szerezhető gyakorlati jegy Az aláírás feltétele az előadások látogatása és külső helyszínen megvalósuló gyakorlat igazolása hospitálási naplóval. A kurzus teljesítéséhez szükséges elvárás: az aláírás megszerzése, a beadandó dolgozat, gyakorlatról szerzett beszámoló elkészítése és az elméleti oktatáson szerzett tudás ellenőrzésének megfelelően gyakorlati jegy szerzése. Az egyes érdemjegyek eléréséhez szükséges elvárások: zárthelyi dolgozat min. 50 %-os teljesítmény esetén és elfogadott hospitálási napló elkészítésével szerezhető meg a kredit a számonkérést segítő anyagok: az előadásokon leadott elméleti anyag és a kötelező irodalom, teljesített külső helyszínen történő gyakorlat Értékelési forma: 5 = 91–100% 4 = 78–90% 3 = 65–77% 2 = 51–64% 1 = 0–50%
Az értékelés kritériuma:	Az aláírás feltétele az előadások látogatása, az elméleti tudásról szerzett gyakorlati részjegy szerzése, valamint külső helyszínen megvalósuló gyakorlat teljesítése, igazolása hospitálási naplóval, ami szintén részét képezi a gyakorlati jegynek.
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek	A tantárgy az inkluzív nevelés pedagógiai és pszichológiai alapjainak megismertetésén keresztül járul hozzá bizonyos szakmai kompetenciák kialakításához. A hallgatók megismerik az integrált és inkluzív nevelés elméletét és eljárásait, azok alkalmazásának lehetőségeit, valamint betekintést nyernek az inklúzió intézményi megvalósulásába. A tantárgy célja, hogy támogassa a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez, oktatásához és fejlesztéséhez szükséges pedagógiai szemlélet kialakítását. A hallgatók megismerik a tanulóra vonatkozó szakértői vélemények

miként teljesülnek/teljesíthetők (nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük).	értelmezésének szempontjait, valamint az egyéni fejlesztési tervezés folyamatát. A tantárgy gyakorlati részében – hospitálás, beszámoló és szakmaközi megfigyelések révén – fejlődnek a hallgatók együttműködéshez és kooperációhoz szükséges készségei, különösen a pedagógiai szakszolgálatokkal, fejlesztőpedagógusokkal és többségi pedagógusokkal való kapcsolat során. A hallgatók közvetlen tapasztalatokat szereznek a befogadó pedagógiai gyakorlat működéséről és ezáltal fejlődik önreflexiójuk, a pedagógiai munka elemzésére és értékelésére való képességük. A kurzus kiemelt célja az inkluzív szemlélet és a gyermekközpontú, emberi jogi alapú attitűd megerősítése. A hallgatók megismerik és elfogadják a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény elveit és elköteleződnek a „Semmit rólunk nélkülünk” elv melletti szakmai szerepvállalás mellett. A kurzus hozzájárul a reflektív, etikus pedagógiai attitűd kialakításához, amely figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, valamint a fejlesztési és oktatási környezet adaptív megformálását.
---	---

5. sz. Melléklet

Tantárgyleírás

Tantárgy neve:	Resztoratív konfliktuskezelés - mediációs elemek elmélete és gyakorlata
Tárgyfelelős:	Dr. Tisljár Roland
Tantárgy oktatója:	Kababik Mária, Rohályné Hegedűs Judit
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a résztoratív konfliktuskezelés elméleti háttérével, gyakorlati alkalmazási lehetőségeivel, különös tekintettel a pszichopedagógiai munkaterületre. A kurzus során a hallgatók elsajátítják a konfliktushelyzetek felismerésének, elemzésének és feldolgozásának alapelveit és módszereit, valamint a résztoratív szemléletű konfliktuskezelési technikákat. A tantárgy hozzájárul a hallgatók kommunikációs, empatikus és szociális kompetenciáinak fejlesztéséhez, erősíti a reflektív gondolkodást és az inklúzív szemléletet.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	• A konfliktus fogalma, típusai, dinamikája • Konfliktuskezelési stratégiák, a résztoratív szemlélet alapelvei • A mediáció elvi alapjai, a retributív és résztoratív modell összehasonlítása • A konfliktuskezelés pszichológiai és kommunikációs háttere • A pszichopedagógiai területeken jellemző konfliktushelyzetek és kezelési stratégiák
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	1. Konfliktushelyzetek elemzése, esettanulmánykészítés 2. Résztoratív technikák, körbeszélgetések, szerepjátékok 3. Empátia- és aszertivitásfejlesztő gyakorlatok 4. Kooperatív és team-munka helyzetekben való konfliktuskezelési technikák
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás)	1. Barcy, M., & Szamos, E. (2002). "Mediare necesse est" – A mediáció technikái és társadalmi alkalmazása. Animula Kiadó. ISBN 9639306746 2. Dávid Mária (2012): A tanácsadás és konfliktuskezelés elmélete és gyakorlata. Szent István Társulat, Budapest.

adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	ISBN 978-963-277-365-0 Elérhető: https://www.researchgate.net/publication/312023614_A_tanacsadas_es_konfliktuskezeles_elmelete_es_gyakorlata 3. Gordon, T. (2010). A tanári hatékonyság fejlesztése. Gordon Kiadó Magyarország Kft. ISBN 9789638792791 4. Herczog, M. (Szerk.). (2004). Megbékélés és jóvátétel: Kézikönyv a helyreállító igazságszolgáltatásról. Család, Gyermek, Ifjúság Könyvek. ISBN 9632181374	
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	1. Kecskeméti, M., Csomortáni, Z., Petróczi, E., Polyák, F., & Tóth, G. E. (2012). Resztoratív eljárások az osztályban. Új Pedagógiai Szemle, 7–8, 158–173. https://epa.oszk.hu/00000/00035/00153/pdf/EPA00035_upsz_2012_07-08_158-173.pdf 2. Bodnárné Fülöp Mária (2022). Resztoratív szemléletű konfliktuskezelés és környezeti nevelés az óvodai gyakorlatban. In: Óvodai Nevelés, 17(2), 45–58. ISSN 1785-8784 https://ojs.bibl.u-szeged.hu/index.php/modszertani-kozlemenyek/article/view/45573/44199 3. Somogyvári, L. (2021). Konfliktuskezelés. Veszprém: Pannon Egyetem, Neveléstudományi Intézet. ISBN 9789633084579 4. Eörsi, M., & Ábrahám, Z. (2003). Pereskedni rossz! - Mediáció: a szelíd konfliktuskezelés. Minerva Kiadó. ISBN 9638657683	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: 5 óra	Gyakorlati óra óraszám: 15 óra
Az alkalmazott oktatási módszerek:	Az elméleti alapokat előadás és magyarázat vezeti be, a gyakorlati részt szerepjáték, szituációs feladatok, esetelemzés, önreflexió és tapasztalati tanulás jellemzi.	
Az értékelés módja:	A számonkérés módja: <u>aláírás + gyakorlati jegy</u> ▪ folyamatos, formatív értékelés ▪ összegző értékelés ▪ részvétel és aktivitás ▪ gyakorlati feladatok minőségi megvalósítása • Az aláírás feltétele a szemináriumok látogatása és az aktív órai jelenlét, figyelem. Hiányzásokra vonatkozóan irányadó: „Orvosi igazolás alapján tanegységenként a tanegység heti összes tanóraszámának, az adott félévben felvett összes tanegységre nézve pedig a tanegységek összes heti tanóra-	

	számának háromszorosa fogadható el igazolt hiányzásként.” (THE, TVSz, 35.§ 6.) A szemináriumi órák zavartalansága érdekében elvárt, hogy a hallgató megszervezze az összpontosított figyelem körülményeit. • A kurzus teljesítéséhez szükséges elvárás: az aláírás megszerzése, elfogadott beadandó dolgozat készítése (esettanulmány készítése, konfliktushelyzet elemzése), ZH teljesítése minimum 50%-os eredménnyel, gyakorlaton való aktív részvétel (zárógyakorlat). • A gyakorlat jegy megszerzését segítő anyagok: kötelező irodalom, a szemináriumon elhangzó és gyakorlati jellegű tudásanyag,
Az értékelés kritériuma:	Az aláírás megszerzésének feltételei az órai jelenlét 75%-ban és a gyakorlatokon való aktív részvétel. • rendszeres jelenlét és aktív részvétel az órákon • beadott esettanulmány vagy reflexió értékelése • zárógyakorlat teljesítése
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetencia elemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetencia elemek miként teljesülnek/tejesíthetők <i>(nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük).</i>	A hallgató megismerkedik a resztoratív technikák pszichopedagógiai alkalmazási területeivel, az intézményes segítő-ellátórendszerek működésével és az eredményes kommunikációs eszközökkel, amelyek a különféle gyermekvédelmi, köznevelési és egészségügyi területeken való munkához elengedhetetlenek. A kurzus során tudatosulnak a gyógypedagógus szerepével kapcsolatos elvárások, fejlődnek a pedagógus-személyiséghez kapcsolódó önreflexiós készségek, valamint bővülnek a hátrányos helyzetű gyermekek támogatásához szükséges ismeretek. A tantárgy fejleszti a képességet a bizonyítékokon alapuló ellátási formák alkalmazására. Segíti az együttműködést különböző szereplőkkel, például családtagokkal, gyermekvédelmi szakemberekkel vagy iskolai közösségekkel. A hallgató megtanul pszichopedagógiai intervenciókat megtervezni és megvalósítani. Ezek során képes lesz felismerni az iskolai bántalmazás jelenségét, azonosítani a protektív és kockázati tényezőket, valamint szakmailag megfelelően beavatkozni. A tantárgy ösztönzi a nyitottságot innovatív módszerekre, erősíti a team-munkára való hajlandóságot, az önismeretet és önreflexiót, valamint fejleszti a szakmai kommunikációt és az élethosszig tartó tanulásra való nyitottságot. A hallgató képessé válik bizalomra épülő kapcsolatok kialakítására. Megtanul szakszerűen, közérthetően kommunikálni. A tantárgy elősegíti azt is, hogy krízishelyzetekben felelősen tudjon segítséget nyújtani. Mindezek hozzájárulnak a szakmai autonómia és a felelősségvállalás fejlődéséhez.

6.sz. Melléklet

Tantárgyleírás (THE_00514_L_12_G)

Tantárgy neve:	Pszichopedagógiai összefüggő szakmai gyakorlat
Tárgyfelelős:	Dr. Podlovics Éva Livia
Tantárgy oktatója:	Dr. Podlovics Éva Livia
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A szakmai gyakorlat a pszichopedagógia szakirány tartalmához kapcsolódó tevékenységi körrel rendelkező intézményeknél, szervezeteknél végezhető. A pszichopedagógiai összefüggő szakmai gyakorlat javasolt szinterei: korai fejlesztés, óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltató intézmény, egészségügyi intézmények alapellátása és rehabilitációs ellátása, javító-nevelő intézetek, büntetés-végrehajtási intézmények, szociális ellátórendszer intézményei, gyermekvédelmi gondoskodás intézményei, civil segítő szervezetek. A hallgatók megismerkednek a pszichopedagógusi munka lehetőségeivel a közoktatási intézményekben, az óvodai nevelés, valamint az általános iskola 1-6. évfolyamán. A gyógypedagógiai segítséget igénylő gyermekek, tanulók körében a szakirányuknak megfelelő területen egyéni fejlesztési, habilitációs-rehabilitációs feladatokat látnak el. Képesek a célzott fejlesztő programok kidolgozására és alkalmazására. I. szintér: Köznevelési intézmények II. szintér: Nevelési tanácsadó, szakértői bizottságok, pedagógiai szakszolgálatok, korai fejlesztő központ III. szintér: Szociális-, és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ellátás intézményei, egészségügyi intézmények, javító-nevelés és a büntetés-végrehajtás intézménye, civil szervezetek
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	

Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A tantárgy tartalma: az intézménynek megfelelően a gyermekek, helyzetek megfigyelése, a tanulási és/vagy magatartási zavarokat mutató gyermek kiválasztása, célzott megfigyelés, pedagógiai napló vezetése, a gyermek vizsgálata, fejlesztő program kidolgozása.	
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	• Balla Magdolna, Jenei Andrea, Kőpatakiné Mészáros Mária, Varga Júlia, Vargáné Mező Lilla (2008): Fókuszban az egyén – Hogyan készítsünk egyéni fejlesztési tervet? Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, ISBN 9638789913, https://www.nfszk.hu/kiadvanyok/nevel-es-oktatas-temajaval-foglalkozo-kiadvanyok/fokuszb-an-az-egy-en-hogyan-keszitsunk-egyeni-fejleszt-esi-tervet • Torda Ágnes (2004) Pszichodiagnosztika I. - Tanulmányok a gyógypedagógiai lélektan pszichodiagnosztikai eljárásainak köréből, <u>Nemzeti Tankönyvkiadó</u>, Budapest, J12-221	
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	1, Rosta Katalin (főszerk.) (2014): „A gyógypedagógiai fejlődépszichopatológia diagnosztikus kérdései az SNI/B felülvizsgálatok tükrében” konferencia kötete, GYÓGYPEDAGÓGIAI SZEMLE A MAGYAR GYÓGYPEDAGÓGUSOK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA, ISSN 0133-1108, Kiadó: GERE BEN FERENC NÉ DR. elnök – Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete 1071 Budapest, 2014. július–szeptember , https://epa.oszk.hu/03000/03047/00065/pdf/ 2, Mohai Katalin (2009): A diagnosztika szerepe a sikeres fejlesztésben, <u>Gyógypedagógiai szemle</u> 37. évf. 5. sz. (2009. október-december), https://epa.oszk.hu/03000/03047/00047/pdf/	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám:	Gyakorlati óra óraszám: 90
Az alkalmazott oktatási módszerek:	mentorálás, magyarázat, megbeszélés, problémaalapú tanulás, számítógéppel támogatott tanulás, szemléltetés, terepgyakorlat	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy	
Az értékelés kritériuma:	aláírás megszerzésének feltételei: a gyakorlat során, annak mérőföldköveit bemutató dokumentumokból projekt készítése és feltöltése a moodle-felületre	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy	tudás: a hallgató a gyakorlat segítségével megismeri a személyiségfejlődési, viselkedésbeli, érzelmi problémákkal küzdő népességcsoportokhoz kapcsolódó bánásmódot, az ellátás hazai módszereit és gyakorlatát, rálátása van külföldi jó gyakorlatokra. Tisztában van az aktuális diagnosztikus osztályozó rendszer fentebb említett zavarokra vonatkozó elemeivel és az abból	

a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők <i>(nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük).</i>	következő pszichopedagógiai ellátás feladataival, kompetenciakörével. Tudja, ismeri a pszichés fejlődési zavart mutató gyermekek (kiemelten az óvodás és iskoláskorúak) pszichopedagógiai, gyógypedagógiai terápiás megsegítésének lehetőségeit, módszereit, technikáit. Tisztában van a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy szülői háttér nélküli gyermekek és fiatalok fejlesztésének, segítésének lehetőségeivel. Tudja és ismeri a speciális szükséglet, devianciák kialakulásának hátterét, fokozatait, a szenvedélybetegségek és egyéb deviáns jelenségek jellemzőit, a felismerésre alkalmas mérőeszközöket és a gyakorlatban alkalmazható prevenció, intervenció lehetőségeit. képességei: a hallgató tevékenységében a bizonyítékokon alapuló ellátási formák nyilvánulnak meg, melyeket a köznevelési, szociális-, gyermekvédelmi alap- és szakellátásban, a büntetés-végrehajtásban és egészségügyi intézményrendszerben alkalmazhat, és melyek az érintett népességcsoportokra, valamint családjaik sokrétű szupportív pszichopedagógiai ellátására irányulnak. Gyógypedagógiai ellátásban részesíti azon kiemelt figyelmet igénylő személyek csoportját, akik különleges bánásmódot igényelnek, azon belül sajátos nevelési igényűek, egyéb pszichés fejlődési, súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdenek. Képes a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók gyógypedagógiai megsegítésére Az alábbi színtereken pszichopedagógiai ellátást, tevékenységet végez: korai fejlesztés, óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltató intézmény, egészségügyi intézmények alapellátása és rehabilitációs ellátása, javító-nevelő intézetek, büntetés-végrehajtási intézmények, szociális ellátórendszer intézményei, gyermekvédelmi gondoskodás intézményei, civil segítő szervezetek. Szakmai irányítás mellett a pszichopedagógiával, a pszichopedagógiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez. attitűdje: a hallgató mérlegeli a szakmai problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit. A mindennapi
--	---

	gyógypedagógiai fejlesztő munka, a gyógypedagógiai kutatások, az innovatív tevékenységek során nyitott a team-munkára. Az emberi jogi megközelítésből kiindulva tiszteletben tartja és képviseli a fogyatékos emberek és hozzátartozóik jogait és érdekeit Tiszteletben tartja saját és mások kompetencia határait, a team munka során határozottan képviseli saját szakmai elveit, tapasztalati tudását, de a hatékony együttműködés érdekében a többi résztvevő törekvéseit is érvényesíteni hagyja. A “Semmit rólunk nélkülünk” elv értelmében támogatja és elősegíti a fogyatékos emberek minél aktívabb részvételét, és önrendelkezésük megvalósulását az őket érintő folyamatokban Munkája során alkalmazza az emberi jogi megközelítést, jogszabályi ismereteinek – az adott kontextusban történő – aktivizálásával. autonómiája és felelőssége: a hallgató az ambuláns gondozást, fejlesztést végző intézményekben (egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltatás, illetve az integrált, inkluzív nevelést-oktatást végző köznevelési intézményekben) a sajátos nevelési igényű illetve a gyógypedagógiai segítséget igénylő gyermekek, tanulók, felnőttek körében a szakirányának/szakirányainak megfelelő területen/területeken egyéni fejlesztési, habilitációs-rehabilitációs feladatokat lát el. Tudományosan és módszertanilag megalapozott fogyatékoságügyi és gyógypedagógiai nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja. Felelősséget vállal a gyógypedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése során hozott döntéseiért és gyógypedagógiai tevékenységének következményeiért
--	---

7.sz. Melléklet

Tantárgy neve:	Szakmai reflexió - pszichopedagógia szakirány
Tárgyfelelős:	Dr. Podlovics Éva Livia
Tantárgy oktatója:	Dr. Podlovics Éva Livia
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A kísérő szemináriumnak a terepen végzett szakmai gyakorlat tapasztalatainak feldolgozása a célja. A szemináriumokon cél az is, hogy a gyakorlaton szerzett élmények szakmai reflexiók, és önreflexiók által, egy általánosabb szintű feldolgozáson essenek át. Mindazt, ami esetleg élményszintű megélés volt, azt tudatosba tegyék a hallgatók, és tudjanak elemző munkát végezni saját tevékenységükkel kapcsolatban, és oktatói irányítással.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	az összefüggő gyakorlatra készített projekt készítése, bemutatása
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	1, Torda Ágnes – Nagyné Réz Ilona: Alapprotokoll. a pedagógiai szakszolgálati tevékenységek alapprotokollja, Educatio Kft., Budapest, 2015. ISBN 978-963-9795-61-7 (Oktatási Hivatal , https://www.oktatas.hu > pedagogiai szakszolgalat) 2, Balla Magdolna, Jenei Andrea, Kőpatakiné Mészáros Mária, Varga Júlia, Vargáné Mező Lilla (2008): Fókuszban az egyén – Hogyan készítsünk egyéni fejlesztési tervet? Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, ISBN 9638789913, https://www.nfszk.hu/kiadvanyok/neveles-oktatas-temajaval-foglalkozo-kiadvanyok/fokuszb-an-az-egyen-hogyan-keszitsunk-egyen-i-fejleszt-es-i-tervet 3, Torda Ágnes (2004) Pszichodiagnosztika I. - Tanulmányok a gyógypedagógiai lélektan pszichodiagnosztikai eljárásainak köréből, <u>Nemzeti Tankönyvkiadó</u> , Budapest, J12-221
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal	1, Rosta Katalin (főszerk.) (2014): „A gyógypedagógiai fejlődépszichopatológia diagnosztikus kérdései az SNI/B felülvizsgálatok tükrében” konferencia kötete,

(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	GYÓGYPEDAGÓGIAI SZEMLE A MAGYAR GYÓGYPEDAGÓGUSOK EGYESÜLETÉNEK FOLYÓIRATA, ISSN 0133-1108, Kiadó: GERE BEN FERENC NÉ DR. elnök – Magyar Gyógy pedagógusok Egyesülete 1071 Budapest, 2014. július–szeptember , https://epa.oszk.hu/03000/03047/00065/pdf/ 2, Mohai Katalin (2009): A diagnosztika szerepe a sikeres fejlesztésben, <i>Gyógy pedagógiai szemle</i> 37. évf. 5. sz. (2009. október-december), https://epa.oszk.hu/03000/03047/00047/pdf/ 3, Takács István (szerk.) (2023): Pszichopedagógia, Flaccus Kiadó, Debrecen, ISBN: 978-615-5278-83-9	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám:	Gyakorlati óra óraszám: 10
Az alkalmazott oktatási módszerek:	Mentorálás, megfigyelés, dokumentumelemzés, készítés és kooperatív bemutatás.	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy A mérés módja: folyamatos, formatív értékelés, visszajelzéssel. Majd összegző értékelés. 50%- elégséges 65%- közepes 80% - jó 90% - jeles	
Az értékelés kritériuma:	aláírás megszerzésének feltételei: az aláírás feltétele a projektek elkészítése és csoportos bemutatása. Cél: szintézisre késztetés, holisztikus gondolkodás kialakítása, a tanultak feldolgozása.	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők (<i>nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük</i>).	tudása: a hallgató a gyakorlat során megismeri a személyiségfejlődési, viselkedésbeli, érzelmi problémákkal küzdő népességcsoportokhoz kapcsolódó bánásmódot, az ellátás hazai módszereit és gyakorlatát, rá látása van külföldi jó gyakorlatokra. a hallgató tisztában van az aktuális diagnosztikus osztályozó rendszer fentebb említett zavarokra vonatkozó elemeivel és az abból következő pszichopedagógiai ellátás feladataival, kompetenciakörével. Tudja, ismeri a pszichés fejlődési zavart mutató gyermekek (kiemelten az óvodás és iskoláskorúak) pszichopedagógiai, gyógy pedagógiai terápiás megsegítésének lehetőségeit, módszereit, technikáit. tisztában van a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy szülői háttér nélküli gyermekek és fiatalok fejlesztésének, segítésének lehetőségeivel.	

	tudja és ismeri a speciális szükséglet, devianciák kialakulásának hátterét, fokozatait, a szenvedélybetegségek és egyéb deviáns jelenségek jellemzőit, a felismerésre alkalmas mérőeszközöket és a gyakorlatban alkalmazható prevenciós, intervenciós lehetőségeket. képességei: tevékenységében a bizonyítékokon alapuló ellátási formák nyilvánulnak meg, melyeket a köznevelési, szociális-, gyermekvédelmi alap- és szakellátásban, a büntetés-végrehajtásban és egészségügyi intézményrendszerben alkalmazhat, és melyek az érintett népességcsoportokra, valamint családjaik sokrétű szupportív pszichopedagógiai ellátására irányulnak. gyógypedagógiai ellátásban részesíti azon kiemelt figyelmet igénylő személyek csoportját, akik különleges bánásmódot igényelnek, azon belül sajátos nevelési igényűek, egyéb pszichés fejlődési, súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdenek. képes a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók gyógypedagógiai megsegítésére az alábbi színtereken pszichopedagógiai ellátást, tevékenységet végez: korai fejlesztés, óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltató intézmény, egészségügyi intézmények alapellátása és rehabilitációs ellátása, javító-nevelő intézetek, büntetés-végrehajtási intézmények, szociális ellátórendszer intézményei, gyermekvédelmi gondoskodás intézményei, civil segítő szervezetek. szakmai irányítás mellett a pszichopedagógiával, a pszichopedagógiai segítséget igénylő személyekkel, illetve a felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálati, kutatási részfeladatokat végez. attitűdje: mérlegeli a szakmai problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit. A mindennapi gyógypedagógiai fejlesztő munka, a gyógypedagógiai kutatások, az innovatív tevékenységek során nyitott a team-munkára. Az emberi jogi megközelítésből kiindulva tiszteletben tartja és képviseli a fogyatékos emberek és hozzátartozóik jogait és érdekeit. Tiszteletben tartja saját és mások kompetencia határait, a team munka során határozottan képviseli saját szakmai elveit, tapasztalati tudását, de a hatékony
--	---

	együttműködés érdekében a többi résztvevő törekvéseit is érvényesíteni hagyja. A “Semmit rólunk nélkülünk” elv értelmében támogatja és elősegíti a fogyatékos emberek minél aktívabb részvételét és önrendelkezésük megvalósulását az őket érintő folyamatokban. Munkája során alkalmazza az emberi jogi megközelítést, jogszabályi ismereteinek – az adott kontextusban történő – aktivizálásával. autonómiája és felelőssége: az ambuláns gondozást, fejlesztést végző intézményekben: egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltatás, illetve az integrált, inkluzív nevelést-oktatást végző köznevelési intézményekben a sajátos nevelési igényű illetve a gyógypedagógiai segítséget igénylő gyermekek, tanulók, felnőttek körében a szakirányának/szakirányainak megfelelő területen/területeken egyéni fejlesztési, rehabilitációs-rehabilitációs feladatokat lát el. Tudományosan és módszertanilag megalapozott fogyatékosügyei és gyógypedagógiai nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja. Felelősséget vállal a gyógypedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése során hozott döntéseiért és gyógypedagógiai tevékenységének következményeiért
--	--

8. Melléklet

Tantárgyleírás

Tantárgy neve:	Inkluzív nevelés összefüggő szakmai gyakorlat
Tárgyfelelős:	Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin
Tantárgy oktatója:	Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A tantárgy célja, hogy a hallgatók a köznevelés rendszerében megismerjék az integrált nevelésben és oktatásban részesülő gyermekek és tanulók ellátását és fejlesztési lehetőségeiket az óvodai csoportokban / iskolai osztályokban. A gyakorlat helyszínéül választott intézményben – óvodában; iskolában alsó és/vagy felső tagozaton –a hospitálások során megfigyeli a gyermekek /tanulók speciális nevelési szükségleteit. Megfigyeli a különbségek kezelésének gyakorlatát a foglalkozásokon /tanórákon. Kéttanáros modellben foglalkozást vezet a mentorral.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A köznevelési intézmény alapidokumentumainak megismerése. Az inkluzív pedagógia gyakorlata. Óvodai és osztálytermi gyakorlatok. Tanulásszervezési és fejlesztési módszerek alkalmazása az integrált oktatásban. A tanulóra vonatkozó szakértői vélemények dokumentumainak megismerése. Habilitációs-rehabilitációs foglalkozásokon való részvétel (esetmegbeszélés). Egyéni fejlesztési terv az inkluzív intézményben. a megfelelő tanulási környezet feltételrendszerének biztosítása. Részvétel a különböző szakemberek – pedagógiai, terápiás, és segítő munkatársak – együttműködésében, team munkájában; a pedagógiai és gyógypedagógiai tudás integrálódásában, kompetenciátanszfer.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai	Réthy, E. (2002). A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában: az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései. <i>Magyar Pedagógia</i> , 102(3), 281–300.

adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	https://www.magyarpedagogia.hu/index.php/magyarpedagogia/article/view/254 Könyv a differenciálásról. https://tanitonline.hu/uploads/574/Konyv_a_differencialasrol.pdf Arató F, Varga A (2006): <i>Együtt-tanulók kézikönyve</i>. Pécs: PTE BTK NTI. www.wekerle.gov.hu/download.php?doc_id=2067 Kőpatakiné M. M. (2011): <i>A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált/inkluzív nevelése</i>. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/sni/21_a_kttanros_modell.html Shiffer Cs., Szekeres Á. (2009): <i>Az integratív pedagógia nevelésmélete</i>. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/handle/123456789/3167	
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Csányi Y. (2000): A speciális nevelési szükségletű gyermekek és fiatalok integrált nevelése-oktatása. In: Illyés S. (szerk.): <i>Gyógypedagógiai alapismeretek</i>. Budapest: ELTE BGGYFK, 377-408. Petriné Feyér J. (2001): Pedagógusok a differenciálásról. In: Golnhofer E. és Nahalka I. (szerk.): <i>A pedagógusok pedagógiája</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 221.	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra: 0	Gyakorlati óra óraszám: 6 hét az adott félévben
Az alkalmazott oktatási módszerek:	gyakorlat, megfigyelés, tervezés	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy	
Az értékelés kritériuma:	a hallgató aktív részvétele a gyakorlaton, a követelmények teljesítése	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők (<i>nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük</i>).	a) tudása - Ismeri a komplex gyógypedagógiai diagnosztika, nevelés, oktatás, fejlesztés, terápia és rehabilitáció módszereit, gyakorlatát, valamint az integrált, inkluzív nevelés elméletét és eljárásait, azok alkalmazásának és továbbfejlesztésének lehetőségeit. - Átfogó ismeretekkel rendelkezik az általános pedagógia, nevelés- és oktatáselmélet, andragógia, alternatív- és reformpedagógiai koncepciók, pedagógiai projektek területéről és azok gyógypedagógiai adaptációs lehetőségeiről. - Ismeri a művészetpedagógiai és művészetterápiás eljárások alapelveit, módszertanát és a kapcsolódó pedagógiai, gyógypedagógiai adaptációs, intervenciós lehetőségeket. Ismeri a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciós és művészetterápiás módszereket és a saját kompetencia szintjén tudja alkalmazni azokat. - Ismeri a fogyatékkal élő személyek, csoportok és környezetük megismerésére alkalmas felmérés, diagnosztika területeit, formális és informális eljárásait, és a diagnosztikán alapuló	

	gyógypedagógiai tervezés különböző szintjeit, ezek összefüggéseit és szervezeti beágyazottságát. - Tisztában van a fogyatékos személyek (gyógy)pedagógiájának nevelési/oktatási/fejlesztési/rehabilitációs céljaival, tartalmaival, a folyamatok összefüggéseivel. b) képességei - A gyógypedagógiai folyamatok tervezésében ötvözi az általános didaktikai, metodikai alapelveket a fogyatékosági típusnak megfelelő, speciális gyógypedagógiai tartalmakkal, alkalmazkodva a fogyatékos személyek életkori, képességbeli, attitűdbeli és szociokulturális sajátosságaihoz is. - Egyéni felmérés alapján, a gyógypedagógiai folyamat eredményeit értékeli, beleértve a gyermek/felnőtt haladásának, a pedagógiai módszereknek és eszközöknek, valamint a saját munkájának értékelését. - Képes a team-munkához szükséges kooperációra, kommunikációra. - Képes a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciók módszereinek alkalmazására saját kompetencia szintjén. c) attitűdje - Nyitott innovatív gyógypedagógiai elképzelések és megoldások megismerésére, törekszik a bizonyítékalapú módszerek alkalmazására. - Mérlegeli a szakmai problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit. A mindennapi gyógypedagógiai fejlesztő munka, a gyógypedagógiai kutatások, az innovatív tevékenységek során nyitott a team-munkára. - A fogyatékos személyeket és hozzátartozóikat – azok igényeit figyelembe véve – informálja az alkalmazni kívánt koncepcióról, eljárásról, módszerről, terápiáról, illetve ezek eredményeiről. d) autonómiája és felelőssége - A szakirányának megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban önállóan és felelősséggel látja el az óvodai nevelés, valamint az általános iskola 1-6. évfolyamán (a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon és az értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon: az 1-8. évfolyamon, értelmileg akadályozottak pedagógiája és szomatopedagógia szakirányon: a fejlesztő nevelés-oktatás teljes időtartamában) a nevelési és valamennyi műveltségi területhez tartozó oktatási feladatokat. - Tudatosan képviseli a gyógypedagógia és határtudományai/társtudományai módszertani kultúráját. - A partnerekkel előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer teremt, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál.
--	---

9. Melléklet

Tantárgyleírás

Tantárgy neve:	Szakmai reflexió – Inkluzív nevelés
Tárgyfelelős:	Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin
Tantárgy oktatója:	Dr. Kissné Dr. Gombos Katalin
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A tantárgy célja a fél éves összefüggő tanítási gyakorlatot teljesítő hallgatók munkájának követése, ellenőrzése, segítése a gyakorlat teljes időtartama alatt.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A tantárgy célja: A tantárgy célja a fél éves összefüggő tanítási gyakorlatot teljesítő hallgatók munkájának követése, ellenőrzése, segítése a gyakorlat teljes időtartama alatt. A tantárgy tartalma: A hallgatók szakmai fejlődésének támogatása, az önreflexió erősítése, a gyógypedagógus jelöltek egymástól való tanulásának lehetővé tétele, valamint a gyógypedagógusi kompetenciák fejlődésének nyomon követése, segítése, hatékonyabbá tétele. A tárgy oktatója a mentortanárral folyamatosan együttműködve segítséget nyújt az egyéni gyakorlat színvonalas elvégzéséhez, az integrált nevelésben és oktatásban részesülő gyermekek és tanulók ellátásának és fejlesztési lehetőségeinek megismeréséhez, gyakorlásához óvodai csoportokban/iskolai osztályokban, különféle munkaformák alkalmazásával és a tanítás/tanulás különböző színtereinek minél sokrétűbb megismerésével, valamint az ezek által megkívánt speciális készségek erősítéséhez, végezetül a portfólió elkészítéséhez. A gyakorlat során megkülönböztetett figyelmet fordítunk a gyógypedagógus és a többségi tanár együttműködésének elemzésére, az ezzel kapcsolatos jó gyakorlatok gyűjtésére, közössé tételére. Az egyéni. illetve csoportos megbeszéléseket a gyakorlatvezető egyedi megfigyelési szempontokkal készíti elő, a beszámolók közös elemzése során segíti a gyakorlati tapasztalatok elméletileg is megalapozott rendszerbe foglalását
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom	Réthy, E. (2002). A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában: az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései.

felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Magyar Pedagógia, 102(3), 281–300. https://www.magyarpedagogia.hu/index.php/magyarpedagogia/article/view/254 Könyv a differenciálásról. https://tanitonline.hu/uploads/574/Konyv_a_differencialasrol.pdf Arató F, Varga A (2006): <i>Együtt-tanulók kézikönyve</i>. Pécs: PTE BTK NTI. www.wekerle.gov.hu/download.php?doc_id=2067 Kőpatakiné M. M. (2011): <i>A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált/inkluzív nevelése</i>. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/sni/21_a_kttanros_model.html Shiffer Cs., Szekeres Á. (2009): <i>Az integratív pedagógia neveléstudományi elmélete</i>. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/handle/123456789/3167	
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Csányi Y. (2000): A speciális nevelési szükségletű gyermekek és fiatalok integrált nevelése-oktatása. In: Illyés S. (szerk.): <i>Gyógypedagógiai alapismeretek</i>. Budapest: ELTE BGGYFK, 377-408. Petriné Feyér J. (2001): Pedagógusok a differenciálásról. In: Golnhofer E. és Nahalka I. (szerk.): <i>A pedagógusok pedagógiája</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 221.	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra	Gyakorlati óra óraszám: 28
Az alkalmazott oktatási módszerek:	megbeszélés, magyarázat	
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy	
Az értékelés kritériuma:	a hallgató aktív részvétele a gyakorlaton, a követelmények teljesítménye	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthet űk (nem a KKK kompetencia- elemeinek másolását kérjük).	tudása Ismeri a komplex gyógypedagógiai diagnosztika, nevelés, oktatás, fejlesztés, terápia és rehabilitáció módszereit, gyakorlatát, valamint az integrált, inkluzív nevelés elméletét és eljárásait, azok alkalmazásának és továbbfejlesztésének lehetőségeit. Átfogó ismeretekkel rendelkezik az általános pedagógia, nevelés- és oktatástudomány, andragógia, alternatív- és reformpedagógiai koncepciók, pedagógiai projektek területéről és azok gyógypedagógiai adaptációs lehetőségeiről. Ismeri a művészetpedagógiai és művészetterápiás eljárások alapelveit, módszertanát és a kapcsolódó pedagógiai, gyógypedagógiai adaptációs, intervenciós lehetőségeket. Ismeri a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciós és művészetterápiás módszereket és a saját kompetencia szintjén tudja alkalmazni azokat. Ismeri a fogyatékkal élő személyek, csoportok és környezetük megismerésére alkalmas felmérés, diagnosztika területeit, formális és informális eljárásait, és a diagnosztikán alapuló gyógypedagógiai tervezés különböző szintjeit, ezek összefüggéseit és szervezeti beágyazottságát.	

	Tisztában van a fogyatékos személyek (gyógy)pedagógiájának nevelési/oktatási/fejlesztési/rehabilitációs céljaival, tartalmaival, a folyamatok összefüggéseivel. képességei A gyógypedagógiai folyamatok tervezésében ötvözi az általános didaktikai, metodikai alapelveket a fogyatékosági típusnak megfelelő, speciális gyógypedagógiai tartalmakkal, alkalmazkodva a fogyatékos személyek életkori, képességbeli, attitűdbeli és szociokulturális sajátosságaihoz is. Egyéni felmérés alapján, a gyógypedagógiai folyamat eredményeit értékeli, beleértve a gyermek/felnőtt haladásának, a pedagógiai módszereknek és eszközöknek, valamint a saját munkájának értékelését. Képes a team-munkához szükséges kooperációra, kommunikációra. Képes a fejlesztés, nevelés, integráció és inklúzió területén alkalmazható művészeti intervenciók módszerek alkalmazására saját kompetencia szintjén. attitűdje Nyitott innovatív gyógypedagógiai elképzelések és megoldások megismerésére, törekszik a bizonyítékalapú módszerek alkalmazására. Mérlegeli a szakmai problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségeit. A mindennapi gyógypedagógiai fejlesztő munka, a gyógypedagógiai kutatások, az innovatív tevékenységek során nyitott a team-munkára. A fogyatékos személyeket és hozzátartozóikat – azok igényeit figyelembe véve – informálja az alkalmazni kívánt koncepcióról, eljárásról, módszerről, terápiáról, illetve ezek eredményeiről autonómiája és felelőssége A szakirányának megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban önállóan és felelősséggel látja el az óvodai nevelés, valamint az általános iskola 1-6. évfolyamán (a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon és az értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon: az 1-8. évfolyamon
--	--